

BILAGA 9 Sammandrag av utlåtanden

	INSTANS	Datum	Sammandrag	Bemötande/Åtgärd
1	Malax kommun	4.11.2008	Världsarvet är en stor utvecklingsmöjlighet. Utvecklingsmöjligheterna bör koordineras och kommunerna bör i god tid få information om projektsatsningar. Kommunen stöder världsarvets utveckling genom att stöda förvaltningsplanens genomförande.	Föranleder inte ändringar i planen.
2	Korsholms kommun	18.11.2008	Helheter som bör prioriteras är: tydligare ledningsmodell, förankring bland invånarna, ungdomar, kvalitativa tjänster, information och synlighet.	I planen finns flera åtgärder, som innehåller kommunens prioriterade helheter. I kapitel 9 förändras åtgärdernas prioriteringsklass, så att den bättre motsvarar kommunens prioritering.
			Kommunernas finansieringsandel är för stor. Finansieringsansvaret ska i första hand ligga hos staten.	Föranleder inte ändringar i planen. Kommunerna kommer alltid att bära ett betydande ansvar för Kvarkens va-område p g a kommunernas ansvar för markanvändningsärenden, näringsliv och världsarvets markägoförhållanden.
			Forststyrelsen borde tilldelas ett årligt anslag för världsarvets organisering och utveckling.	Föranleder inte ändringar i planen. Finansieringsåtgärder ingår redan i planen, åtgärder nr 2 och 8.
			De viktigaste åtgärderna är skyltning, utsiktstorn och välfungerande infrastruktur i Svedjehamn, Havets Hus, världsarvsambassadörer, förbättra tillgängligheten genom att bygga en ny världsarvsväg från Björkö till Vistan.	Föranleder inte ändringar i planen. Förslagen ingår redan i planen, åtgärderna 19, 20, 23, 27 och 68. Nya vägar att inte tas med i planen innan en miljökonsekvensbedömning har gjorts. Vägprojekt ingår i åtgärd 68.
			Den statliga verksamheten vid Valsörarnas sjöbevakningsstation ska även i fortsättningen tryggas.	Föranleder inte ändringar i planen. Valsörarna är nämnd i åtgärd 82. Åtgärdens ansvariga instanser representerar alla staten.
3	Vasa stad	25.11.2008	Åtgärderna borde grupperas och specificeras så att planen skulle fungera bättre som ett styrande dokument.	Planens struktur ändras i viss mån.
			I kapitel 5 bör Terranovas utbud och utvecklingsbehov framgå bättre och även andra än Vasa stad borde delta i finansieringen.	Texten om Terranova ändras i viss mån.
			I kapitel 8 bör Terranova ingå i listan över besöksplatser.	Texten ändras.

	INSTANS	Datum	Sammandrag	Bemötande/Åtgärd
3	Vasa stad	25.11.2008	I kapitel 8 bör ingå något om besökarna, vilken typ av besökare som är vår målgrupp.	Texten ändras.
			I kapitel 8.2 är det överdrivet sagt att det saknas en gemensam vision och samarbete för turismens utveckling.	Texten ändras i viss mån.
			Österbottens Turism håller på att utveckla ett nytt boknings- och försäljningssystem och det är inte varken önskvärt eller förnuftigt att utveckla flera system (kapitel 8.2 åtgärder) för samma område.	Föranleder inte ändringar i planen. Åtgärd nr 30 avser just detta utvecklingsprojekt av boknings- och försäljningssystemet.
			Vasa turisms styrgrupp kunde fungera som en gemensam produktutvecklings- och marknadsföringsorganisation.	Föranleder inte ändringar i planen. Vasa turisms styrgrupp i år nämnd i i kapitel 8.2.
			Världsarvsguider ska skolas upp enligt behov, det behövs inte exakta mål för antalet guider.	Föranleder inte ändringar i planen vid behov ändras senare.
			Det är viktigt att prioritetsordningen för verkställandet av vägvisningen görs på nytt. Skyltningen längs riksvägarna och vid områdets gränser bör verkställas så fort som möjligt.	Planens text justeras. Forststyrelsen avser att göra en plan för vägskyltningen år 2009. Denna plan ingår i åtgärd nr 23.
4	Korsnäs kommun	5.11.2008	Planen är ett bra verktyg för fortsatta åtgärder.	Föranleder inte ändringar i planen.
			Föreslår tydlig skyltning för världsarvet vid Strand- och Sjövägen.	Föranleder inte ändringar i planen. Kommunens förslag ingår i åtgärd 23.
			Föreslår infopunkter i Molpe och på Bergö.	Föranleder inte ändringar i planen. Infopunkterna ingår i åtgärd nr 21.
			Föreslår information vid Korsnäs Mine Center r.f.	Föranleder inte ändringar i planen. Kommunens förslag ingår i åtgärd 21.
			På sidan 38 i faktarutan borde Bottenvikens första fyrbåk presenteras.	Planens text ändras i viss mån.
			Information till lokalbefolkningen och i skolundervisningen.	Föranleder inte ändringar i planen. Kommunens förslag ingår redan i planen..
			Kommuninvånarnas och markägarnas intressen bör beaktas då olika åtgärder inom världsarvet planeras och verkställs.	Föranleder inte ändringar i planen. Forststyrelsen avser även i fortsättningen att ta med intressegrupperna i världsarvets utvecklingsarbete.
5	Vörå-Maxmo kommun	12.11.2008	Omfattar förslaget till förvaltnings- och utvecklingsplan.	Föranleder inte ändringar i planen.

	INSTANS	Datum	Sammandrag	Bemötande/Åtgärd
5	Vörå-Maxmo kommun	12.11.2008	Önskar att Forststyrelsen slår vakt om befintlig infrastruktur på Mickelsörarna, såsom GSM-trafiken.	Föranleder inte ändringar i planen. GSM-masten får vara kvar, Forststyrelsen har gjort ett nytt avtal med telefonbolagen gällande mastens energiförsörjning.
6	Örnsköldsviks kommun	20.11.2008	Förslaget till förvaltnings- och utvecklingsplan ser mycket bra ut. Ser framemot ett fortsatt världsarvssamarbete.	Föranleder inte ändringar i planen.
7	Kramfors kommun	20.11.2008	Planen ger ett professionellt och genomarbetat intryck. Kommunen har inga övriga synpunkter.	Föranleder inte ändringar i planen.
8	Regeringskansliet Kulturdepartement	19.11.2008	Planen har en hög ambition att bevara, informera om och marknadsföra världsarvsvärdena.	Föranleder inte ändringar i planen.
			I planen pekas ut hot mot som kan uppstå i världsarvet, men de åtgärder och riktlinjer som är kopplade till markanvändningen är delvis oklara.	Planens text ändras i viss mån. Kapitel 6.3 Hot och 6.4 Skydd slås ihop.
9	Länsstyrelsen, Västernorrland	18.11.2008	Planen är bra och tydligt skriven. Huvudmålen med planen framgå i förslaget. Bra att koppla ihop visionen till olika delar av texten.	Föranleder inte ändringar i planen.
			Det framgår tydligt i förslaget den höga ambitionen att förankra planen hos olika instanser, organisationer och allmänhet samt viljan skydda, informera och marknadsföra världsarvet.	Föranleder inte ändringar i planen.
			Stycket Hot mot världsarvet borde utvecklas mera. Hur ska detta arbetet se ut, vem upprättar riktlinjerna och hur ser tillämpningen ut?	Planens text ändras i viss mån. Kapitel 6.3 Hot och 6.4 Skydd slås ihop.
			Figur 3 är oklar, vad är Core A och Core B?	Kartan korrigeras.
			I kapitel 6 saknas det beskrivningar av vattenväxter. Efter-som stora delar utgörs av hav är det viktigt att även växter i havet finns beskrivna.	Planens text kompletteras.
10	Västra Finlands sjöbevakning	4.11.2008	Konstaterar att sjöbevakningen bedriver övervakning i världsarvsområdet.	Föranleder inte ändringar i planen.
			Ber Forststyrelsen hålla dem uppdaterad om hur planen framskrider.	Föranleder inte ändringar i planen.
			Om behov uppkommer kan sjöbevakningens representant kallas till världsarvsdelegationen.	Föranleder inte ändringar i planen.

	INSTANS	Datum	Sammandrag	Bemötande/Åtgärd
11	Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet	10.11.2008	I kapitel 6.1.5 borde tilläggas fåglarnas flyttningsrutt längs med kusten och att området är ett viktigt häckningsområde för bergand, svärta och silltrut.	Planens text kompletteras.
			Till kapitel 6.1.5 kunde kompletteras med ett kort stycke om fiskarter.	Planens text kompletteras.
			Bilaga 5 är delvis oklar och borde skrivas om.	Planens text korrigeras.
			I kapitel 6.5.2 och i bilaga 5 är ansvaret för fågeluppföljningarna enbart Forststyrelsens.	Planens text korrigeras.
			I Bilaga 5 Uppföljning av fiskastammarnas kostnader bör utredas noggrant.	Forststyrelsen begär en kostnadsberäkning av Vilt- och fiskeriforskningsinstitutet.
			I bilaga 5 Markanvändningsindikatorer borde man överväga att använda satellitbilder eller flygbilder och uppföljningen borde göras oftare än vart 10. år.	Arbetsgruppen för markanvändning anser inte att satellitbildsanalys är nödvändig, däremot kunde uppföljningsfrekvensen vara vart 5. år.
12	Österbottens museum, Terranova	19.11.2008	Världsarvet får inte användas för att införa nya begränsningar.	Föranleder inte ändringar i planen. Markanvändningsbegränsningar baserar sig alltid på finländsk lagstiftning. Världsarvet är inte en del av vår lagstiftning och kan därför inte förorsaka nya begränsningar.
			Planen är väl gjord.	Föranleder inte ändringar i planen.
			Planen bör kompletteras med mer text om Terranova (kap 5.1).	Texten om Terranova korrigeras.
			Havets Hus och Terranova bör komplettera varandra.	Föranleder inte ändringar i planen. Forststyrelsen ska under 2009 göra en noggrann plan över info-punkters roller.
			Vindkraft är ett hot mot områdets fågelliv och mot världsarvets estetiska värden (kap 6.3).	Föranleder inte ändringar. Vindkraftverk är byggnadsprojekt och de är nämnda i planen.
			Terranova bör få fler fast anställda.	Till planen bifogas en utredning om Forststyrelsens resursbehov för världsarvets utveckling och förvaltning.
			I Molpe finns det 1 simstrand och 1 restaurang (kap 8.1)	Planens text korrigeras.
13	Sjöfartsverket	18.11.2008	Planen beaktar de regionala behoven, klargör de olika aktörernas roller, uppgifter samt befrämjar utvecklingen av Kvarken.	Föranleder inte ändringar i planen.

	INSTANS	Datum	Sammandrag	Bemötande/Åtgärd
13	Sjöfartsverket	18.11.2008	För fram vikten av att den kommersiella sjöfartens och frid- tidsbåtlivets särdrag och behov beaktas.	Planen korrigeras vad gäller fritidsbåtlivet, åtgärd nr 83.
14	Österbottens TE-central	19.11.2008	Planen två dimensioner (verktyg för förvaltning och utveck- ling samt informationspaket), stör i viss mån helheten.	Föranleder inte ändringar i planen. I enlighet med direktiven för världsarvsplaner ska målgrupperna vara både förvaltare, myndigheter, politiker, invåna- re och besökare.
			Kap 9 Åtgärdsprogrammet är klargörande och presenterar i ett nötskal de föreslagna åtgärderna.	Föranleder inte ändringar i planen.
			I textdelen på sidan 37, åtgärd 73, bör tilläggas att stöd till betehållning endast kan ges inom ramen för de nuvarande finansieringskällorna och i enlighet med direktiven för de olika stödformerna.	Planens text korrigeras.
			Det vore bra om världsarvets byar fick egna byaplaner för att förenkla prioriteringen av olika finansieringsbeslut.	Föranleder inte ändringar i planen. Förslaget ingår i åtgärd 76.
15	Museiverket	17.11.2008	I kapitel 7.2.2 bör tilläggas att det är frågan om fasta forn- lämningar från historisk tid.	Planens text korrigeras.
			På sidan 37-38 om Storskärs kyrkogård, jungfrudanser och fartyget s/s Vestkusten är onödigt att nämna.	Planens text korrigeras.
			Museiverket kan inte ge ekonomiskt stöd till skötsel av fornminnen.	Planens text korrigeras.
			I kapitel 7.2.2 bör som källa nämnas Museiverkets nationel- la fornlämningsregister.	Planens text korrigeras.
			I kapitel 7.2.1 Kulturlandskap och kulturhistoriska miljöer bör alla objekt som finns på Museiverkets uppdaterade lista över nationellt betydande objekt nämnas.	Planens text korrigeras.
			På sidan 37 punkt Åtgärder och uppgifter bör tilläggas in- ventering av världsarvets kulturmiljöer samt standardisering av inventeringsuppgifterna.	Planens text korrigeras.
			Anser att det vore önskvärt att Museiverket vore represe- ntat i världsarvsdelegationen för Kvarkens skärgård.	Österbottens museum är sakkunnig i kulturarvsfrå- gor och de har en representant i delegationen, men det är möjligt att sammansättningen ändras. Forsts- tyrelsen beslutar om förnyelse av delegationen under våren 2009.

	INSTANS	Datum	Sammandrag	Bemötande/Åtgärd
15	Museiverket	17.11.2008	Planen är väl gjord, heltäckande och styr utvecklingen av världsarvet.	Föranleder inte ändringar i planen.
16	Geologiska forskningscentralen	24.11.2008	UNESCO skrivs med stora bokstäver.	Föranleder inte ändringar i planen. Nuförtiden skrivs många förkortningar som tidigare har skrivits med stora bokstäver endast med stor begynnelsebokstav, de kallas initialförkortningar. Vanliga exempel på dylik är Nato, Unicef och Unesco.
			Kap 5.1(finska versionen) sid 21 bör det stå Geologian tutkimuskeskus inte Geologian tutkimuslaitos.	Planens text korrigeras.
			s.56 Bilaga 5 (finsk version), bör stå Geologian tutkimuskeskus inte Geologian tutkimuslaitos. Detta felaktiga namn bör kontrolleras i hela planen.	Planens text korrigeras.
			Kap. 6.5.1 (svensk version) Åtgärder... Bör stå Geologiska forskningscentralen inte Geologian tutkimuskeskus.	Planens text korrigeras.
			I kap 5.2 Världsarvsundervisning kunde Åbo Universitet nämnas.	Planens text korrigeras.
			På något lämpligt ställe borde man nämna att områdets företagare följer principerna för hållbar utveckling.	Föranleder inte ändringar i planen. GTK:s förslag ingår redan planen, bilaga 6.
			Den finska versionen motsvarar inte helt den svenska originaltexten, detta gäller särskilt kapitel 6.1.2 Geologiska formationer.	Planens text korrigeras.
17	Kustens skogscentral	25.11.2008	I kapitel 6.4 står det att björk vanligtvis växer upp bakom albården. Det här gäller dock i första hand i yttre skärgården och på små öar. På övriga områden brukar granen växa upp under gråalarna.	Planens text korrigeras.
			I samma kapitel står det sumpskogar, en bättre formulering vore försumpade momarker.	Planens text korrigeras.
			I kapitel 6.5.1 kunde tilläggas Eric Appelroths undersökningar om landhöjningens dynamik.	Källförteckningen kompletteras.
			I kapitel 7.1 finns beskrivet områdets näringsliv, här kunde tilläggas skogsbruk som är betydande särskilt på de större öarna.	Planens text korrigeras.

	INSTANS	Datum	Sammandrag	Bemötande/Åtgärd
17	Kustens skogscentral	25.11.2008	Fornminnen borde inventeras överallt inte bara på natur-skyddsområden (kapitel 7.2.2).	Planens text korrigeras.
			En målsättning borde vara att förmedla information om fornminnen till markägare.	Planens text korrigeras.
			Skogssektorn borde ha en representant i markanvändningsarbetsgruppen, eftersom skogsbruk är allmänt förekommande på området.	Markanvändningsarbetsgruppen är på miljöcentralens ansvar. Miljöcentralen granskar markanvändningsgruppens sammansättning årligen.
18	Österbottens förbund	24.11.2008	Anser att planen utgör en bra helhet.	Föranleder inte ändringar.
			Kap 5.1 Anser att Forststyrelsens roll är mycket tydlig, men framhåller vikten av att man finner en bestående lösning för marknadsföringen av världsarvet.	Föranleder inte ändringar i planen. Marknadsföringen av världsarvet ha ännu inte hittat sin slutliga lösning, men det finns många åtgärder i planen som förhoppningsvis kan lösa problemen.
			Kap 5.2 Österbottens förbund passar bra som initiativtagare till undervisningssamarbete, utredare av finansieringskällor och sammankallare av arbetsgruppen för världsarvsundervisning.	Föranleder inte ändringar.
			Kap 7.1 Förbundet föreslår att universitetens och högskolornas kunnande tas med i utvecklingen av företag, stöd av företag och planeringen av souvenirer.	Planens text justeras. En ny åtgärd sätts till nr 71.
			Kap 7.1 Vid planeringen av souvenirer bör man utnyttja Österbottens kreativa företagare t ex Juthbacka och Västra Finlands designcentrum, Muova.	Planens text justeras.
			Kap 7.1 förbundet anser att skärgårdens näringar, byggnadsarv och hantverkskunnande är viktigt att bevara, presentera och hålla levande.	Föranleder inte ändringar i planen. Förbundets förslag finns redan i planen, åtgärd nr 69.
			Ansvarsfrågan för flera av åtgärderna i kapitel 8.2 kräver specificering.	Planens text ändras i viss mån.
			Föreslår att invånare och de olika aktörerna görs delaktiga i allt planeringsarbete.	Föranleder inte ändringar i planen. Forststyrelsen avser även i fortsättningen att ta med intressegrupperna i världsarvets utvecklingsarbete.
			Det vore viktigt att ta med Österbottens starka energikluster i världsarvets utvecklingsarbete.	En ny åtgärds nr 72, sätts in i planen.

	INSTANS	Datum	Sammandrag	Bemötande/Åtgärd
18	Österbottens förbund	24.11.2008	Behovet av en världsarvskordinator är tydligt. Det behövs en person som behärskar helheten och är världsarvets ambassadör och huvudmarknadsförare.	Föranleder inte ändringar i planen. Förbundets förslag finns redan i planen, åtgärd nr 8.
19	Västra Finlands miljö-central	3.12.2008	Planen är heltäckande och välgjord. Miljöcentralen har haft möjlighet att bekanta sig med planen under planeringsprocessen olika skeden.	Föranleder inte ändringar.
			Planens åtgärdsprogram är mycket omfattande och detaljrikt. Flera av åtgärderna saknar enligt programmet finansiering.	Föranleder inte ändringar. Finansieringen av åtgärderna ska aktivt sökas från olika källor.
20	Åbo Akademi	25.11.2008	Föreslår att Åbo Akademis pedagogiska fakultet ska vara representerad i undervisningsarbetsgruppen.	Österbottens förbund ansvarar för undervisningsgruppens sammansättning.
			Jyväskylä universitet, Uleåborg universitet, Åbo Akademi ja Umeå universitet bör starta naturvetenskaplig grundforskning på området.	Planens text ändras i viss mån.
			En gemensam vision för turismutveckling bör diskuteras fram.	Föranleder inte ändringar. Förslaget ingår i planen.
21	Kvarkenrådet	27.11.2008	Planen är väl skriven och försöker beakta alla parter.	Föranleder inte ändringar.
			Anser det viktigt att världsarvet får ett ansikte utåt. I dagens läge är ansvaret delat och det är svårt veta vem som har huvudansvaret.	Föranleder inte ändringar. Förslaget finns redan i planen åtgärd 8.
			Förvaltningsmodellen borde bli effektivare och tydligare.	Föranleder inte ändringar. Förslaget finns redan i planen åtgärd 5 och 7.
			Anser det viktigt att Kvarken i fortsättningen profilerar sig mer som en del av det gemensamma världsarvet Höga Kusten/Kvarkens skärgård.	Föranleder inte ändringar. Förslaget finns redan i planen åtgärder 10, 11, 17,22.
22	Molpe bys skifteslag	18.11.2008	Världsarvet får inte innebära begränsningar i invånarnas vardag t ex fiske och jakt.	Föranleder inte ändringar. Världsarvsstatusen inverkar inte på boende, fiske och jakt.
			Molpe är världsarvets södra port och där borde finnas en infopunkt och ett besökscentrum. Åtgärdens prioritet är I = akut.	Planens text ändras i viss mån.

	INSTANS	Datum	Sammandrag	Bemötande/Åtgärd
23	Södra Vallgrunds samfällighet	19.11.2008	Vallgrunds byar bör vara representerade i Kvarkens världsarvsdelegation. Byarna äger stora land- och vattenområden i världsarvet.	De största samfälligheterna har redan representation i världsarvsdelegationen, men det är möjligt att delegationens sammansättning ändras. Forststyrelsen beslutar om delegationens förnyelse våren 2009.
			Önskar att Forststyrelsen även i fortsättningen utvecklar Sommarö tillsammans med skifteslaget och byaföreningarna. Sommarö naturstig är ett utmärkt exempel på ett lyckat samarbete mellan byn och Forststyrelsen.	Föranleder inte ändringar.
24	Bergö fiskelag och fiskargille	10.11.2008	Fiske och jakt ska få bedrivas utan begränsningar.	Föranleder inte ändringar i planen. Världsarvsstatusen inverkar inte juridiskt på fiske och jakt.
			Förbättringar av hamnplatser och farleder till fiskhus och fritidshus skall få åtgärdas.	Föranleder inte ändringar i planen. Markanvändningsbegränsningar görs i enlighet med finländsk lagstiftning.
			Restaureringar av fiskeplatser, fiskvandningsleder bör få åtgärdas inom världsarvet.	Föranleder inte ändringar i planen. Dylika åtgärder kan göras i enlighet med finländsk lagstiftning och påverkas inte av världsarvsstatusen.
25	Bergö Öråd rf	23.11.2008	Vill gärna vara med och utveckla tjänster på världsarvsområdet förutsatt att man får finansiellt stöd.	Föranleder inte ändringar.
			Önskar i första hand att Bergö för en bra världsarvsinfopunkt.	Föranleder inte ändringar. Infopunkten är med i planen.
			Önskar i andra hand att kommunernas turistbyråer ger tillräckligt ekonomiskt stöd.	Föranleder inte ändringar.
			Önskar att Forststyrelsen ska bygga nya vandringsleder på Bergö, enligt modell från Björkö t ex ett utsiktstorn vid Ytterbådans fiskehamn. I tornet kunde man informera om världsarvet.	Föranleder inte ändringar. Bergö är inte ett naturskyddsområde och därför är det på kommunens, inte Forststyrelsens, ansvar att utveckla områdets infrastruktur.
			En landskapsplan borde göras för Bergö.	Föranleder inte ändringar. Bergös landskapsplan ingår i åtgärd nr 76.
26	Sundom bygdeförening, Sundom samfällighet, Sundom vattendelägarlag	18.11.2008	En välgjord och ambitiös plan.	Föranleder inte ändringar.

	INSTANS	Datum	Sammandrag	Bemötande/Åtgärd
26	Sundom bygdeförening, Sundom samfällighet, Sundom vattendelägar- lag	18.11.2008	Farleder i inre skärgården borde märkas ut och kanotrutter t ex Stenfjärden-Näsgrund.	Föranleder inte ändringar. Ett bra utvecklingsförslag, som kan ingå Torgrunds skötsel- och användningsplan (åtgärd 43).
			I Långskärs fiskehamn kunde utvecklas någon form av servicepunkt och en gästbrygga.	Föranleder inte ändringar. Ett bra utvecklingsförslag, som kan ingå Torgrunds skötsel- och användningsplan (åtgärd 43).
			Utterö semesterby kunde t ex utvecklas till ett lägerskola/konferenscentrum.	Föranleder inte ändringar. Utterös roll för världsarvspedagogiken ska utredas i samband med naturturismplanen åtgärd nr 79.
			På s.14 "Asetetaan opetustyöryhmä maailmanperintöope- tuksen edistämistä varten..." borde kompletteras med fri bildning.	Planen kompletteras.
			På s. 20 Informationspunkter borde kompletteras med Meteorita vid Söderfjärden.	Planens text ändras i viss mån.
			Källförteckningen kunde kompletteras med nya geologiska forskningsrapporter t ex Breilin 2004.	Källförteckningen kompletteras.
27	Båtklubbarnas arbets- grupp	20.11.2008	Båtlivets och gästhamnarnas utvecklingsbehov borde framgå bättre i planen.	Planens text ändras i viss mån.
28	Ostrobothnia Australis r.f.	19.11.2008	Planen är omfattande och väl planerad.	Föranleder inte ändringar.
			I kapitel 6.3 Hot mot världsarvet borde ingå att ökande turistmängder är ett hot mot världsarvet.	Planens text ändras i viss mån. Besökarna är för nuvarande inte ett hot mot världsarvets geologiska värden. De biologiska värdena är kopplade till geologin och är en väsentlig del av världsarvet.
			I kapitel 6.3 borde man understryka att tillståndsförandet för små muddringar är otillräckligt.	Föranleder inte ändringar. Planen baserar sig på finländsk lagstiftning och utgångspunkten är att den nuvarande lagstiftningen tryggar världsarvet globala värden.
			Besökare bör styras till områden som tål slitage.	Föranleder inte ändringar. Forststyrelsen ska göra en naturturismplan 2009-2010, åtgärd nr 79.

	INSTANS	Datum	Sammandrag	Bemötande/Åtgärd
28	Ostrobothnia Australis r.f.	19.11.2008	Kapitel 6.3 borde kompletteras med åtgärder för övervakningen av världsarvet och vilka instanser som ansvarar för övervakningen.	Planens text ändras i viss mån.
			I kapitel 6.5.1. vore det bra att ta upp tryggheten av inventeringsprojektens finansiering och att starta projekt som utreder hållbart besöksstryck på Valsörarna.	Planens text ändras i viss mån.
			I kapitel 6.5.1. Utmaningar är det överdrivet att säga att det finns stora kunskapsluckor gällande området biologi och ekologi.	Planens text ändras i viss mån.
			I kapitel 7.2.1 kunde framgå att föreningen äger en forskningsstation på Valsörarna och att det vetenskapliga arbetet inte får hotas av stora turistmängder.	Föranleder inte ändringar. Forskningsstationen är en del av Valsörarnas värdefulla kulturarv och ingår redan i planen.
29	Österbottens fiskarförbund rf	20.11.2008	Understyrker vikten av att lokalbefolkning involveras i världsarvets utvecklingsarbete.	Föranleder inte ändringar. Forststyrelsen avser även i fortsättning att utveckla världsarvet i nära samarbete med lokala intressegrupper och invånarna.
30	Österbottens svenska producentförbund	27.11.2008	Världsarvsstatusen får inte innebära nya lagtolkningar och bestämmelser på världsarvsområdet.	Föranleder inte ändringar. Lagtolkning är en fortgående process och det är naturligt att nya saker såsom världsarvet tas i beaktande i denna process. Grundregeln är dock att vår nuvarande lagstiftning tryggar världsarvets enastående globala värden.
			Nya naturskyddsområden ska inte inrättas på världsarvsområdet.	Föranleder inte ändringar i planen. Naturskyddsområden grundas i huvudsak i enlighet med nationella skyddsprogram och Natura 2000-nätverket utan inverkan av världsarvsstatusen.
			Kapitel 7 bör kompletteras med skogsbruk.	Föranleder inte ändringar i planen. Världsarvsstatusen inverkar inte på skogsbruket.
31	Marjatta Hytönen	20.11.2008	I planen framgår att en stor del av områdets landareal är i privat ägo, därför bör planen kompletteras med riktlinjer för användningen av privatägda skogar.	Föranleder inte ändringar i planen. Världsarvsstatusen inverkar inte på skogsbruket.
			Kulturaspekterna framgår inte tillräckligt även om det framgår att kulturen är viktig.	Föranleder inte ändringar i planen. Kvarnen är ett naturarv och det bör tydligt framgå i planen.

	INSTANS	Datum	Sammandrag	Bemötande/Åtgärd
31	Marjatta Hytönen	20.11.2008	Forskningskapitlet bör kompletteras med kultur-, samhälls- och näringslivsaspekter både när det gäller utmaningar, mål och åtgärder.	Planens text ändras i viss mån.
			I kapitlet om kulturvärden bör skrivas mer text om det marina arvet, eftersom området har en mycket intressant sjöfartshistoria och skärgårdstraditioner.	Planens text ändras i viss mån.
32	Maj-Len Vestergård	19.11.2008	En mycket omfattande och väl heltäckande plan.	Föranleder inte ändringar i planen.
			Föreslår att Sommrösunds vandringsled ska förlängas till Kalvholmen-Bulleråsområdet, där Replot hembygdsförening upprätthåller museiområdet Granösundin.	Ett bra utvecklingsförslag, planens text ändras i viss mån (kapitel 8)